



Zavod Republike Slovenije  
za zaposlovanje

# ZAPOSILITEV ALI NADALJNJE IZOBRAŽEVANJE?



**Zavod RS za zaposlovanje,  
NCIPS/Euroguidance Slovenija  
2021**



Sofinancira  
Evropska unija

## Vsebina

<b>1. Pred odločitvijo .....</b>	<b>3</b>
1.1 Mednarodne napovedi zaposlovanja do leta 2025 .....	4
1.2 Zaposlitve, ki bodo aktualne v letu 2025.....	4
1.3 Zaposlitve, ki po letu 2025 nimajo veliko možnosti za preživetje .....	5
1.4 Sporočilo Svetovnega gospodarskega foruma .....	5
1.5 Kompetence za boljši učni in življenjski uspeh .....	7
1.6. Kateri poklici bodo po pandemiji najbolj iskani?.....	9
<b>2. Zaposlitev .....</b>	<b>11</b>
2.1 Oblike zaposlovanja v Sloveniji.....	11
2.2. Pregled povprečnih plač v nekaterih poklicih po letih .....	14
2.3 Brezposelni mladi do 29 let .....	16
2.4 Pomoč Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju zaposlitve .....	18
2.5 Zaposlitev v Evropi, portal Eures .....	24
2.6 Prostovoljstvo .....	26
2.7. Europass .....	27
<b>3. Nadaljnje izobraževanje .....</b>	<b>29</b>
3.1 Možnosti nadaljnega izobraževanja? .....	30
3.2 Študij v tujini.....	34
3.3 Register kvalifikacij Slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK) .....	36
<b>4. Štipendije .....</b>	<b>38</b>
4.1 Državne štipendije .....	38
4.2 Zoisove štipendije.....	39
4.3 Kadrovske štipendije .....	40
4.4 Štipendije za deficitarne poklice.....	40
4.5 Skladi, fundacije in razpisi vlad.....	40

## 1. Pred odločitvijo

Ker obiskujete zadnji letnik srednje šole, se boste kmalu znašli pred pomembno življenjsko odločitvijo.

Že razmišljate o tem, kako nadaljevati po uspešno končani srednji šoli? Ne glede na to, ali zaključujete nižjo poklicno, srednjo poklicno, srednjo strokovno šolo ali gimnazijo, se morate namreč odločiti, ali se želite zaposliti ali nadaljevati z izobraževanjem. Na Zavodu RS za zaposlovanje smo za vas pripravili informacije, ki vam bodo v pomoč pri načrtovanju vaše kariere.

V knjižici, **Kariera se ustvari, ne zgodi**, ki je bila izdana v okviru Evropskega socialnega sklada projekta Karierna orientacija za iskalce dela, je zapisano:

Razvoj kariere predstavlja pridobivanje različnih spretnosti, izkušenj in znanja. Načrtovanje in vodenje kariere pomeni večanje kompetentnosti, znanja in zmožnosti za delo. To je dejaven proces, katerega sestavni del so različne oblike učenja in dela. Vključuje formalno, neformalno in informalno obliko učenja ter na drugi strani, poleg različnih oblik zaposlitve, tudi vse neformalne oblike dela, kot so delo na domu, prostovoljno delo v skupnosti in drugo. Razvoj kariere je odvisen od posameznika in poteka vse življenje. Ustvarjanje kariere je tako vseživljenjski proces.

Hitre tehnološke spremembe spreminjajo razmere, v katerih delujejo tako slovenska kot svetovna podjetja; namesto poslovanja, ki je omejeno na lokalni ali nacionalni trg, so podjetja, ki želijo biti uspešna, prisiljena sodelovati v globalnih procesih, ki poganjajo svetovno ekonomijo. Podjetja, ki želijo preživeti, morajo biti pripravljena na redne in hitre spremembe. Vse manj so pripravljena sprejemati dolgoročne obveznosti do zaposlenih, zato se tudi drastično spreminjajo oblike zaposlitve; do nedavnega prevladujoča oblika zaposlitve, to je delovno razmerje, sklenjeno za nedoločen čas, tako rekoč izginja. Prevladujejo krajše fleksibilne oblike, ki postavljajo pred posameznika nove izzive in zahtevajo nove spretnosti. To vpliva tudi na drugačen potek kariernega razvoja posameznika.

Šole bodo v prihodnosti poskušale zagotoviti učencem in dijakom znanje in spretnosti, pomembne v razvoju delovne sile v globalni ekonomiji. Vedno bolj se cenijo veščine in spretnosti, ki omogočajo učinkovito timsko delo in ustvarjalno reševanje problemov ter zahtevajo več disciplinarnosti. Od posameznika se pričakuje odprtost in usmerjenost v samoiniciativno izpopolnjevanje znanja, usmerjenost v vseživljenjsko učenje in izobraževanje.

Delodajalci od kandidatov zahtevajo vedno več drugih spretnosti in znanj, ki se ne navezujejo le na posameznikovo strokovno usposobljenost v okviru izbrane stroke. Prihodnji iskalci zaposlitve bodo morali vedeti, kako se učinkovito prilagajati spremembam v okolju, biti sposobni večkrat v življenju uspešno zamenjati službo ali poklic, biti zmožni načrtovanja in ravnanja v skladu s spreminjajočimi se poklicnimi priložnostmi, razvijati tehnične in socialne spretnosti ter hkrati razumeti, kako in zakaj se pridobljene spretnosti lahko uporabijo.



### 1.3 Zaposlitve, ki po letu 2025 nimajo veliko možnosti za preživetje

Navedli so naslednje poklice:

- bančne uradnike,
- zavarovalniške zastopnike,
- telefonske prodajalce,
- vnašalce podatkov, strojepisce in telefoniste,
- blagajnike,
- nepremičninske agente, kontrolorje in davkarje,
- potovalne agente,
- športne sodnike in športne uradnike,
- kartotečne uradnike in arhiviste,
- poštarje in kurirje in osebne asistente.

Na drugi strani bo **2 milijona novih zaposlitev** ustvarjenih na področjih:

- računalništva,
- spletnega oblikovanja,
- matematike,
- arhitekture,
- inženiringa in sorodnih področij.

### 1.4 Spročilo Svetovnega gospodarskega foruma

Četrta industrijska revolucija bo spremenila naša delovna mesta, zlasti v tehnologiji, kjer napredek na področju umetne inteligence (AI), avtomatizacije, znanosti o podatkih, robotike, naprednih materialih, biotehnologije in genomike in podobno, zahteva nova znanja in spretnosti ter delovna mesta.

Vse to bo spremenilo način življenja in dela. Nekatera delovna mesta bodo izginila, druga bodo postala številčnejša, pojavila se bodo nova, taka, ki danes še ne obstajajo. Zaposleni danes, bodo morali uskladiti svoje spretnosti, da bodo ostali konkurenčni. V petih letih se bo spremenila več kot tretjina znanj (35%), ki štejejo za pomembna med današnjimi zaposlenimi.

Vodilne kadrovske in strateške uradnike svetovnih delodajalcev so povprašali, kaj pomenijo trenutni premiki, zlasti na področju zaposlovanja, potrebnih veščinah in kako se bo to odražalo v zaposlovanju v panogah na različnih koncih sveta.

#### 1.4.1 Katere veščine se bodo najbolj spremenile?

**Ustvarjalnost** bo postala ena izmed treh najbolj potrebnih veščin. S plazom novih izdelkov, novih tehnologij in novih načinov dela bodo morali delavci postati bolj kreativni, da bi lahko izkoristili te spremembe.

Številni novi izdelki, tehnologija, načini dela in vloge bodo od delavcev zahtevali prilagodljivost in kreativnost - s veščinami, ki se prenašajo iz vloge v vlogo, iz panoge v panogo v industrijo.

Poleg tega roboti in umetna inteligenca zlahka opravljajo ročna opravila, vendar se jim kreativne spretnosti še vedno izmikajo. Z izkoriščanjem kreativnega razmišljanja lahko človek ostane zaposljiv tudi v naslednjem desetletju.

Medtem ko sta se **pogajanje in prilagodljivost** uvrščala na seznam spretnosti za leto 2015, bosta leta 2020 začeli izpadati iz prvih 10, ko bodo naprave, ki obvladujejo množico podatkov začele sprejemati odločitve namesto nas.

Raziskava, ki jo je opravil Svetovni gospodarski forum o prihodnosti programske opreme in družbe, kaže, da ljudje pričakujejo, da bo umetna inteligenca do leta 2026 postala del upravnega odbora podjetja. Še vedno pa bo potreben človek, ki bo sprejemal zapletene, poslovno kritične odločitve.

**Aktivno poslušanje**, ki je danes osrednja veščina, bo manj pomembno. Hkrati pa bo postala **čustvena inteligenca** ena izmed ključnih veščin, ki jih vsi potrebujemo.

**Razumevanje odnosov** med različnimi ljudmi (tudi ljudmi in roboti) bo prav tako želena. Koordinatorji robotskih skupin si bodo prizadevali za optimizacijo ravnotežja med roboti in ljudmi v skupinah, hkrati pa bodo zagotovili, da bodo vsi delovali brezhibno. Upravljanje ljudi kot celota bo postalo umetnost. Poskrbeti, da se pravi ljudje postavijo v prave vloge, da bodo delavci usposobljeni, da izkoristijo nastajajoče trende in ublažijo vse pomisleke, ki jih imajo ljudje glede avtomatizacije in robotike.

#### **1.4.2 Motnje v industriji**

Narava sprememb bo zelo odvisna od same panoge. Na primer, svetovni mediji in zabava so se v zadnjih petih letih že močno spremenili.

Sektor finančnih storitev in naložb pa še ni korenito preoblikovan. Tisti, ki delajo v prodaji in proizvodnji, bodo potrebovali nova znanja, kot je tehnološka pismenost.

Nekateri so v napredku pred drugimi. Mobilni internet in tehnologija v oblaku že vplivata na naše delo. Umetna inteligenca, 3D tiskanje in napredni materiali so še vedno v zgodnji fazi uporabe, hitrost sprememb pa bo hitra.

\* Vir:

[http://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Future\\_of\\_Jobs.pdf](http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs.pdf)

## **1.5 Kompetence za boljši učni in življenjski uspeh**

Učni model LEARNING COMPASS 2030, OECD opredeljuje kompetence za boljši učni in življenjski uspeh kot vrste znanja, veščin, stališč in vrednot, ki jih potrebujemo za preoblikovanje družbe in oblikovanje prihodnosti za boljše življenje. Te so opredeljene kot interaktivna uporaba orodij, interakcije v heterogenih skupinah, avtonomno delovanje, ustvarjanje nove vrednosti, usklajevanje napetosti in dilem, prevzemanje odgovornosti.

Te kompetence je mogoče uporabiti v številnih okoliščinah in situacijah - in so edinstveno človeške. Lahko jih razumemo kot kompetence višjega nivoja, ki ljudem pomagajo pri navigaciji po različnih situacijah in izkušnjah. V tem smislu so prenosljive in jih je mogoče uporabljati skozi celo življenje. Sposobnost obvladovanja negotovosti, razvijanja novih stališč in vrednot ter produktivno delovanje, ko se cilji spremenijo, ostajajo edinstvena človeška veščina. Umetna inteligenca (AI) ne more tekmovali s človekovo sposobnostjo ustvarjanja novih vrednot, usklajevanja napetosti ali sprejemanja odgovornosti.

Te kompetence so potrebne v družbah, ki še naprej postajajo raznolike in soodvisne, kot se razvijajo, in v gospodarstvih, kjer vpliv novih tehnolog zahteva nove ravni spretnosti in človekovega razumevanja. Manj je verjetno, da bodo delovna mesta, kjer potrebujete ustvarjalno inteligenco, v naslednjih desetletjih avtomatizirana. Za uskladitev napetosti in dilem je potrebno branje in razumevanje zapletenih in dvoumnih kontekstov - veščina, ki je do danes ni enostavno programirati v algoritem. Podobno umetna inteligenca še nima svoje volje, niti ne občutka za etičnost in tako ne more sprejemati takšnih etičnih odločitev, ki jih sprejemajo ljudje.

Ljudje bodo morali imeti možnost, da upoštevajo moralne in etične posledice svojih ukrepov in med drugim zagotovijo, da se bo velika in rastoča moč umetne inteligence uporabljena v korist vseh ljudi.

Kompetenc za boljši učni in življenjski uspeh se lahko v naučimo v šolah, mogoče jih je pridobiti doma, v družini in v skupnosti, v odnosih z drugimi.

### **1.5.1 Ustvarjanje novih vrednosti**

Inovacije so jedro rasti in trajnostne narave razvoja. Ustvarjanje novih vrednosti se nanaša na sposobnost za inovacije in podjetniško delovanje ter odgovornimi dejanji.

Inovacije kot gonilne sile rasti in družbenega razvoja, se spopada z nujnimi svetovnimi izzivi, kot so demografski premiki, pomanjkanje virov in podnebne spremembe. Za ustvarjanje so potrebna nova delovna mesta, nova podjetja in novi izdelki in storitve, zlasti glede na to pospešeni ritem sprememb v 21. stoletju. Toda inovacije pomenijo več kot ustvarjanje novih delovnih mest, podjetij, izdelkov in storitev; gre tudi za razvoj novih znanj, spoznanj, idej, tehnik, strategij, rešitve in njihovo uporabo pri nastalih težavah.

### **1.5.2 Usklajevanje napetosti in dilem**

V svetu soodvisnosti je za iskanje rešitev za globalne izzive potrebna sposobnost reševanja napetosti, dileme in kompromisov - na primer med pravičnostjo in svobodo; samostojnost in solidarnost; učinkovitostjo in demokratičnimi procesi; ekologijo in poenostavljenimi ekonomskimi modeli;

raznolikost in univerzalnost; ter inovativnost in kontinuiteta. Razumevanje potreb in interesov drugih je bistvenega pomena za zagotovitev dobrega počutja družine in skupnosti. Razvoj zmogljivosti razumevanja in delovanja skupaj s potrebami, interesi in perspektivami drugih, je zato bistvenega pomena. Izziv je uskladiti več in pogosto nasprotujočih si idej ali stališč, in prepoznati, da je za iskanje rešitve morda več kot ena rešitev.

### **1.5.3 Prevzemanje odgovornosti**

Upoštevanje etike delovanja, obravnavanje novosti, sprememb, raznolikosti, dvoumnosti in negotovosti ter soočanje z izzivi odgovorno domneva, da lahko posamezniki razmišljajo sami in delajo z drugimi. Odgovornost pomeni razumevanje, da imajo dejanja posledice in da imajo ljudje moč vpliva na druge. Prevzejamnje odgovornosti pomeni, da lahko človek razmišlja in oceni svoja dejanja v luči svojih izkušenj, osebnih in družbenih ciljev, česa se je naučil in kaj je prav in kaj narobe.

Napredek v razvoju nevroznosti je dokazal sposobnost možganov, da se spreminjajo in razvijajo v celotnem življenjskem obdobju. Mladost je danes mogoče razumeti kot čas ne le ranljivosti, ampak tudi priložnosti razvijanja občutka odgovornosti. Odgovorno ravnanje pomeni razmišljanje in postavljanje vprašanj, povezanih z normativi, vrednosti, pomeni in omejitvami, kot so: Kaj naj storim? Ali sem imel prav?



## 1.6. Kateri poklici bodo po pandemiji najbolj iskani?

Leto 2020 je drastično poseglo v delovno okolje in ga spremenilo. Kako bo to vplivalo na povpraševanje po kadrih v prihodnje?\*

Glede na drastičen razvoj tehnologije v zadnjih letih je bilo pričakovano, da bo ta skozi čas igrala čedalje večjo vlogo tudi na področju dela. S pojavom pandemije covid-19 so se vse spremembe, ki so bile pričakovane, odvile bistveno hitreje. Druge možnosti, kot se posluževati tehnoloških pripomočkov v časih, ko stiki med ljudmi niso bili dovoljeni, ni bilo. V zadnjih letih je Center za prihodnost dela objavil številna poročila o delovnih mestih prihodnosti. Povpraševanje po njih naj bi naraslo v naslednjih desetih letih. S pojavom pandemije pa lahko rečemo, da bodo aktualna že precej hitreje; že čez nekaj mesecev.

- **Svetovalec za delo od doma**

Še malo pred pojavom pandemije se je dela od doma posluževalo zgolj 5 odstotkov podjetij. Leta 2020 se je ta delež drastično povečal. Delo od doma postaja nova norma. Podjetja iščejo načine, da bi ta način dela čim bolj optimizirali in nasveti strokovnjaka na tem področju jim lahko pridejo zelo prav, poroča *World Economic Forum*.

- **Fitness svetovalec**

Možnosti za rekreacijo so bile v preteklem letu precej omejene, kar je vplivalo na nabiranje odvečnih kilogramov in poslabšanje kondicije mnogih. Številni zdaj iščejo načine, da bi znova prišli nazaj v formo. Pri tem jim lahko z uporabo prenosljivih tehnoloških naprav pomagajo svetovalci za fitness. Po podatkih Centra za prihodnost dela je povpraševanje po tem kadru zgolj v prvem četrtletju leta 2021 naraslo za 29 odstotkov.



- **Vodja oblikovanja pametnega doma**

Pred pandemijo so mnogi na svoje stanovanje gledali kot na kraj, kamor pridejo zgolj prespat in ureditvi niso posvečali bistvenega pomena. V zadnjem letu pa je dom za mnoge postal delovni prostor, prostor za druženje in preživljanje prostega časa hkrati, zato so ga številni preuredili čisto drugače. V prihodnje bo naraščalo povpraševanje po pametnih domovih z domačimi pisarnami, pametnimi upravljavci stanovanja, zvočno izolacijo in drugimi funkcionalnostmi.

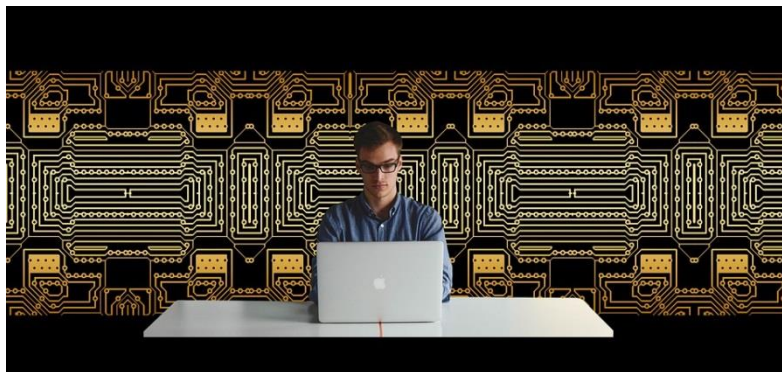


- **Arhitekt za oblikovanje delovnega okolja**

V postpandemičnem času bo vodstvo podjetij večjo pozornost posvečalo oblikovanju delovnega okolja, ki bi pozitivno vplivalo na dobro počutje in produktivnost zaposlenih. Pri implementaciji sprememb bo igral pomembno vlogo strokovnjak za urejanje delovnega okolja.

- **Strokovnjak za podatke**

Povpraševanje po takih kadrih je vse bolj v porastu. Zgolj v prvem četrtletju letošnjega leta je njihov delež narasel za 42 odstotkov. Podjetja se čedalje bolj zavedajo podatkov, ki so shranjeni v elektronski obliki in iščejo načine, da bi to področje čim bolj učinkovito upravljali.



\* Vir:

OECD FUTURE OF EDUCATION AND SKILLS 2030: OECD LEARNING COMPASS 2030 © OECD 2019 in <https://enovicke.acs.si/kompetence-za-boljsi-ucni-in-zivljenjski-uspeh/>

\*\* Svet kapitala, <https://svetkapitala.delo.si/kariera/kateri-poklici-bodo-po-pandemiji-najbolj-iskani/>

## 2. Zaposlitev

V življenju praviloma nimamo samo ene zaposlitve. Trg dela se neprestano spreminja in od nas zahteva nova znanja in veščine, zato je razvoj poklicne poti oziroma kariere posameznika vse bolj pomemben.

Informacije v nadaljevanju so zanimive tudi za tiste, ki trenutno še ne razmišljate o iskanju zaposlitve.

### 2.1 Oblike zaposlovanja v Sloveniji

#### 2.1.1 Redno delovno razmerje za določen ali nedoločen čas

Delovno razmerje je razmerje med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključi v organiziran delovni proces delodajalca in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. 4. člen Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) določa, da je delodajalec dolžan delavca prijaviti v obvezno pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje ter zavarovanje za primer brezposelnosti. Med drugim to pomeni, da ima zaposleni pravico do letnega dopusta, regresa za letni dopust, nadomestila stroškov prevoza, nadomestila za prehrano in različnih dodatkov (za nočno in nadurno delo, delovno dobo, uspešnost ...).

Pogodbo o zaposlitvi smejo skleniti osebe stare najmanj 15 let. Delavci, ki še niso dopolnili 18 let, uživajo v delovnem razmerju posebno varstvo.

Če s pogodbo o zaposlitvi čas trajanja ni pisno določen, oziroma če pogodba o zaposlitvi za določen čas ni sklenjena v pisni obliki ob nastopu dela, se domneva, da je pogodba o zaposlitvi sklenjena za nedoločen čas.

#### 2.1.2 Pripravnštvo

Zakon o delovnih razmerjih je obvezno pripravništvo odpravil. **Pripravništvo opravljate tam, kjer je to predpisano s posebnim zakonom ali kolektivno pogodbo dejavnosti.** Pripravništvo je priporočljivo opraviti, saj tako pridobite splošna znanja z določenega področja, umestite strokovno znanje pridobljeno med izobraževanjem v prakso ter pridobite veščine in tehnike, potrebne za opravljanje nalog na delovnem mestu. Tako še pred redno zaposlitvijo pridobite izkušnje in realno sliko o tem, kako bo potekal vaš delovnik.

Z zakonom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se lahko določi, da sklene pogodbo o zaposlitvi kot pripravnik, kdor prvič začne opravljati delo, ustrezno vrsti in ravni svoje strokovne izobrazbe, ter z namenom, da se usposobi za samostojno opravljanje dela v delovnem razmerju.

Pripravništvo lahko traja največ eno leto, če zakon ne določa drugače.

## **ZDR-1**

(Uradni list RS, št. 21/2013)

### **122. člen**

#### **(izvajanje pripravništva)**

(1) V času trajanja pripravništva mora delodajalec pripravniku po programu zagotavljati usposabljanje za samostojno opravljanje dela.

(2) Z zakonom, drugim predpisom ali kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti se določi trajanje, potek pripravništva, program, mentorstvo in način spremljanja in ocenjevanja pripravništva.

(3) Ob koncu pripravništva mora pripravnik opraviti izpit, ki je sestavni in zaključni del pripravništva in se opravlja pred iztekom pripravniške dobe.

### **124. člen**

#### **(volontersko pripravništvo)**

(1) Če se pripravništvo v skladu s posebnim zakonom lahko opravlja, ne da bi delavec in delodajalec sklenila pogodbo o zaposlitvi (volontersko pripravništvo), se za pripravnika uporabljajo določbe tega zakona o trajanju in izvajanju pripravništva, omejenosti delovnega časa, odmorih in počitkih, povračilu stroškov v zvezi z delom, odškodninski odgovornosti ter zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v skladu s posebnim zakonom.

(2) Pogodba o volonterskem opravljanju pripravništva mora biti sklenjena v pisni obliki.

### **2.1.3 Podjemne pogodbe**

S podjemno pogodbo se prevzemnik posla (izvajalec) zavezuje opraviti določen posel, kot sta izdelava ali popravilo stvari, telesno ali umsko delo, naročnik pa se zavezuje, da mu bo za to plačal. Plačilo se določi s pogodbo, če ni določeno že z obvezno tarifo ali drugim aktom.

### **2.1.4 Samozaposlitev**

Samozaposleni so tisti, ki:

- opravljajo katerokoli samostojno dejavnost kot direktorji in (so)lastniki v podjetju (gospodarski družbi ali zavodu),
- so samostojni podjetniki posamezniki (s. p.),
- z osebnim delom samostojno opravljajo dejavnost (npr. s področja umetnosti, kulture in medijev, zasebnega zdravstva, farmacije in socialne varnosti, veterinarske, odvetniške ipd. dejavnosti).

### 2.1.5 Avtorska pogodba

Z avtorsko pogodbo o naročilu dela se avtor zaveže ustvariti določeno delo in ga izročiti naročniku, naročnik pa se zaveže, da mu bo za to plačal honorar. Vsebina avtorske pogodbe je avtorsko delo s področja književnosti, znanosti in umetnosti.

Več informacij v **Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah RS** (Uradni list RS št. 16/2007) ali pri **Avtorski agenciji Slovenije**.

### 2.1.6 Prekarnost

Bistvene razlike med redno zaposlitvijo in prekarnimi oblikami zaposlitve se kažejo v tem, da **prekarni delavci v večini nimajo zagotovljenega plačila za preživetje, da so brez pravic plačanega dopusta in regresa, malice in povračila stroškov za prevoz**. Delodajalci prekarnim delavcem, za razliko od redno zaposlenih, prav tako ne plačujejo **prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevkov iz naslovov starševskega varstva**.

V Sloveniji se lahko delavci, ki menijo, da njihov delodajalec krši delovnopravno zakonodajo, obrnejo na Inšpektorat Republike Slovenije za delo. Poleg tega pa lahko delavec uveljavlja obstoj delovnega razmerja, če ugotovi, da so v njegovi zaposlitvi prisotni vsi elementi delovnega razmerja.

## 2.2. Pregled povprečnih plač v nekaterih poklicih po letih

POKLIC	2015	2016	2017	2018	2019 (začasni)
Inženirji strojništva	2443	2499	2518	2609	2677
Inženirji elektrotehnike	2604	2648	2682	2750	2846
Zdravniki specialisti splošne medicine	4020	4109	4214	4602	4547
Zdravniki specialisti	3998	4058	4211	4441	4489
Farmacevti	3395	3390	3382	3423	3599
Visokošolski učitelji in sodelavci na visokošolskih zavodih	2985	3027	3213	3190	3371
Predmetni učitelji v osnovni šoli	2047	2075	2116	2115	2224
Učitelji razrednega pouka	2012	2031	2056	2057	2167
Sistemske analitiki	2762	2800	2830	2941	3056
Razvijalci programske opreme	2326	2359	2422	2515	2657
Razvijalci spletnih in multimedijskih rešitev	1562	1553	1640	1715	2357
Programerji računalniških aplikacij	2099	2128	2195	2296	2422
Razvijalci in analitiki programske opreme in aplikacij	2672	2692	2740	2876	3015
Tehniki za elektrotehniko	1966	1990	2010	2071	2118
Tehniki zobne protetike, ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov	1483	1491	1523	1547	1592
Strokovni sodelavci za zdravstveno nego	1492	1535	1580	1644	1742
Strokovni sodelavci za babiško nego	1729	1768	1842	1914	2029
Kuharji	1069	1101	1134	1197	1260
Prodajalci	1046	1072	1101	1160	1221
Zidarji	1056	1064	1088	1150	1147
Tesarji	1055	1074	1099	1165	1219
Livarj	1331	1373	1395	1497	1563
Varilci	1247	1270	1294	1354	1410
Strugarji	1359	1405	1441	1517	1555
Elektromehaniki	1555	1590	1656	1744	1812
Mesarji	1081	1097	1146	1228	1294
Mizarji	1133	1163	1199	1254	1309
Vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev	1125	1150	1185	1239	1271
Čistilci, strežniki in gospodinjski pomočniki v uradih, hotelih in drugih ustanovah	898	916	941	989	1044
Delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah	1068	1045	1086	1143	1203

Vir: Strukturna statistika plač, SURS

## 2.2.1 Pregled povprečnih plač za mesec maj 2021 po področjih dejavnosti v Sloveniji

DEJAVNOST	BRUTO	NETO
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1504,39	1002,49
B Rudarstvo	2313,80	1470,66
C Predelovalne dejavnosti	1795,96	1167,91
D Oskrba z električno energijo, plinom in paro	2638,94	1660,63
E Oskrba z vodo, ravnanje z odplakami in odpadki, saniranje okolja	1779,88	1165,84
F Gradbeništvo	1463,69	967,63
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	1707,58	1109,97
H Promet in skladiščenje	1600,14	1047,89
I Gostinstvo	1273,68	859,00
J Informacijske in komunikacijske dejavnosti	2497,39	1568,37
K Finančne in zavarovalniške dejavnosti	2698,01	1660,90
L Poslovanje z nepremičninami	1713,05	1116,17
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	2087,60	1327,49
N Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	1294,19	874,05
O Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	2948,88	1824,98
P Izobraževanje	2415,15	1538,86
Q Zdravstvo in socialno varstvo	2792,94	1731,08
R Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1891,56	1234,59
S Druge dejavnosti	1530,27	1013,78

Vir: Strukturna statistika plač, SURS

## 2.3 Brezposelni mladi do 29 let

Za lažjo predstavo o tem, koliko iskalcev zaposlitve z izobrazbo, ki jo imate ali jo želite pridobiti, je prijavljenih pri Zavodu RS za zaposlovanje, smo zbrali podatke o prijavljenih brezposelnih osebah (stanje na dan 30. 6. 2017, 2018, 2019, 2020, 2021).

### 2.3.1 Brezposelni mladi s srednjo poklicno izobrazbo

Področje Klasius P-16	jun. 2017	jun. 2018	jun. 2019	jun. 2020	jun. 2021
Frizerske in druge lepotilne storitve	284	270	256	429	399
Prodaja (trgovina) na debelo in drobno	498	400	324	455	299
Motorna vozila, ladje in letala	156	134	139	299	209
Hotelirstvo in gostinstvo	186	164	162	295	180
Živilska tehnologija	143	142	132	175	135
Tajniško in administrativno delo	121	88	114	149	105
Elektronika in avtomatizacija	85	74	95	136	99
Elektrotehnika in energetika	54	52	58	124	85
Metalurgija, strojništvo in kovinarstvo	86	64	70	151	83
Zdravstvena nega in babištvo	96	103	90	116	82
Hortikultura	71	61	48	93	69
Lesarska, papirniška, plastična, steklarska in podobna tehnologija	64	47	48	110	55
Gradbeništvo	67	56	65	102	52
Poljedelstvo in reja živali	29	20	20	31	24
Tekstilna, oblačilna, čevljarska in usnjarska tehnologija	23	9	12	9	9
Gozdarstvo in lov	3	5	6	9	6
Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijška proizvodnja	8	7	7	8	4

### 2.3.2 Brezposelni mladi s srednjo splošno ali srednjo strokovno izobrazbo

Področje Klasius P-16	jun. 2017	jun. 2018	jun. 2019	jun. 2020	jun. 2021
Splošne izobraževalne aktivnosti/izidi	1.405	1.195	1.034	1.438	996
Poslovne in upravne vede	1.128	906	777	1.056	710
Hotelirstvo in gostinstvo	146	155	163	327	255
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok	308	275	252	297	237
Informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT), podrobneje neopredeljeno	209	185	183	299	223
Zdravstvena nega in babištvo	459	358	300	342	204
Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijška proizvodnja	153	124	131	205	169
Modno oblikovanje, oblikovanje prostora in	127	118	105	174	157



industrijsko oblikovanje					
Frizerske in druge lepotilne storitve	89	96	81	152	128
Metalurgija, strojništvo in kovinarstvo	97	94	80	186	92
Transport	103	95	72	122	83
Farmacija	73	58	39	52	60
Elektrotehnika in energetika	48	47	48	104	60
Veterinarstvo	53	49	54	72	58
Okoljevarstvena tehnologija	30	31	22	69	54
Gradbeništvo	66	47	38	89	46
Potovanja, turizem, prosti čas	156	116	72	113	39
Živilska tehnologija	56	37	35	64	35

### 2.3.3 Brezposelni mladi s terciarno izobrazbo

Področje Klasius P-16	jun. 2017	jun. 2018	jun. 2019	jun. 2020	jun. 2021
Pretežno poslovne in upravne vede, pravo	304	220	203	200	126
Poslovanje in upravljanje, menedžment	182	123	108	146	99
Izobraževanje učiteljev s predmetno specializacijo	162	102	99	98	65
Usvajanje jezikov (drugih, tujih, znakovnih, prevajalstvo)	155	101	93	128	76
Pravo	153	119	95	111	95
Sociologija in študiji kultur	149	88	75	106	54
Medicina	142	81	85	119	46
Izobraževanje učiteljev brez predmetne specializacije	119	66	49	65	31
Arhitektura, prostorsko načrtovanje in urbanizem	105	64	61	56	39
Socialno delo in svetovanje	96	50	25	35	28
Izobraževanje vzgojiteljev predšolskih otrok	90	44	60	65	56
Avdiovizualno ustvarjanje, tehnike in multimedijaska proizvodnja	88	60	63	94	72
Psihologija	85	40	39	58	38
Pretežno tehnika, proizvodne tehnologije in gradbeništvo	66	41	45	61	41
Potovanja, turizem, prosti čas	64	48	56	93	75
Pretežno družbene vede, novinarstvo in informacijska znanost	64	40	33	32	26
Gradbeništvo	62	24	17	12	6
Ekonomija	60	30	30	45	38
Biologija	59	50	44	51	21

## 2.4 Pomoč Zavoda RS za zaposlovanje pri iskanju zaposlitve

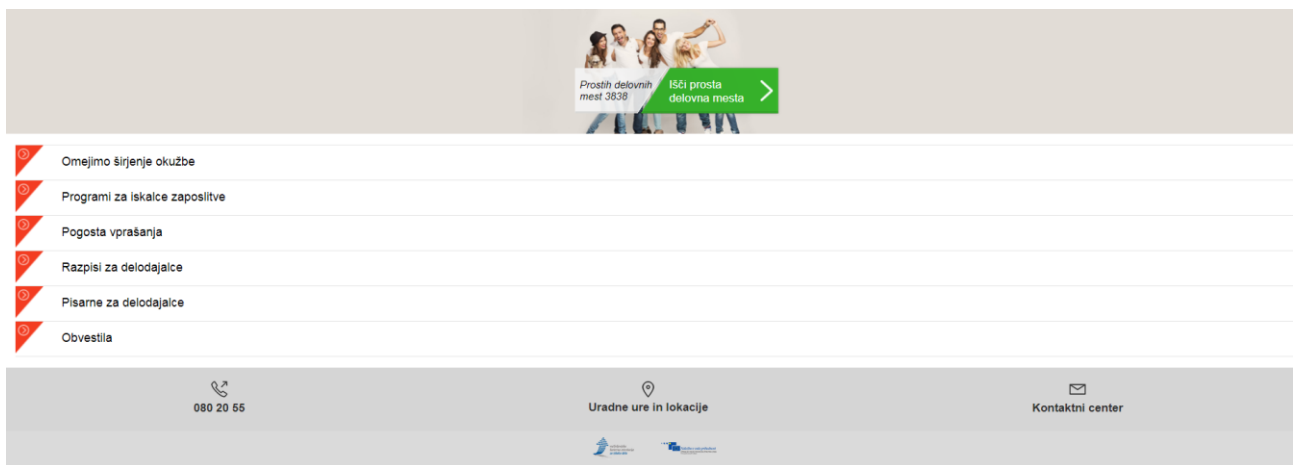
### 2.4.1 Kontaktni center

Če ne najdete potrebnih informacij na spletni strani Zavoda za zaposlovanje, lahko pokličete na brezplačno število Kontaktnega centra in jih prosite za pomoč.



### 2.4.2 Spletna mobilna aplikacija

Za lažji dostop do pomembnih informativnih vsebin, je del spletnega mesta Zavoda RS za zaposlovanje prilagojen posebej za uporabnike mobilnih naprav. Ob obisku vstopne spletne strani Zavoda RS za zaposlovanje z mobilno napravo boste avtomatsko preusmerjeni na prilagojen in enostavnejši dostop do ključnih vsebin.



### 2.4.3 e-Svetovanje

Zavod RS za zaposlovanje je za vse tiste, ki ste večji uporabe računalnika in se znajdete na spletu, razvil spletno svetovalnico **eSvetovanje**, s pomočjo katere lahko preverite interese, osebne lastnosti in kompetence. Raziskujete lahko po naslednjih zavihkih:



- **Kakšen sem?** Spoznajte samega sebe, svoje osebne lastnosti, sposobnosti, vrednote in življenjski slog.
- **Kaj me zanima?** Raziščite vaše interese.
- **Kaj znam?** Določite kompetence, ki ste jih že pridobili in so zelo pomembni pri iskanju zaposlitve.
- **Kaj naj delam?** Poiščite pravi poklic zase.
- **Kje iščem zaposlitev?** Napotki, kje in kako iskati zaposlitev.
- **Kako kandidiram na delovno mesto?** Vodič od priprave prijave na delovno mesto, pisanja življenjepisa, do priprave na razgovor, obnašanja na razgovoru in aktivnosti po razgovoru ter vas seznanja s tem, kako delodajalci izbirajo ustrezne kandidate.
- **Kako naj bom aktiven?** Pomoč pri načrtovanju aktivnosti in nasveti kako jih lahko spremljate.

## 2.4.4 Portal Poišči delo

**Portal PoiščiDelo.si** je sodoben spletni pripomoček, ki brezposelnim in iskalcem zaposlitve omogoča, da s prijavo v portal spremljajo prosta delovna mesta, komunicirajo s svetovalcem zaposlitve, se prijavijo pri Zavodu, zaprosijo za denarno nadomestilo ali pridobijo različna potrdila, ki so povezana s prijavo pri Zavodu.


Registracija v portal je možna z elektronskim poštnim naslovom ali digitalnim potrdilom.

ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE · E-STORITVE ZA DELODAJALCE · E-SVETOVANJE

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Portal PoiščiDelo.si

### Vstop za registrirane uporabnike - iskalce zaposlitve

 Če ste registrirani uporabnik za račun pravnih oseb, delodajalcev, vas prosimo za [vstop v portal eStoritve ZRSZ za delodajalce](#).


## Elektronski naslov in geslo

Elektronski naslov:

Geslo:

[Pozabil sem geslo](#)


## Digitalno potrdilo

 [Vstop z digitalnim potrdilom](#)


### Še niste registrirani?

[Registracija novih iskalcev zaposlitve, bodočih uporabnikov portala PoiščiDelo.si.](#)

Nov registracijski postopek za iskalce zaposlitve, bodoče uporabnike portala PoiščiDelo.si omogoča sodoben, prijazen in varen način registracije in uporabe portala PoiščiDelo.si.

 [Registracija novega iskalca zaposlitve](#)

Portal PoiščiDelo.si lahko uporabljate samo registrirani uporabniki, zato je pred prvo prijavo potrebno opraviti postopek registracije.

 [Registracija novega digitalnega potrdila](#)

V primeru, da vam je obstoječe digitalno potrdilo poteklo, je pred prijavo z novim digitalnim potrdilom potrebno registrirati novo digitalno potrdilo.

## 2.4.5 Kam in kako

Pri odločitvi za nadaljnje izobraževanje ali zaposlitev vam lahko pomaga program Kam in kako.

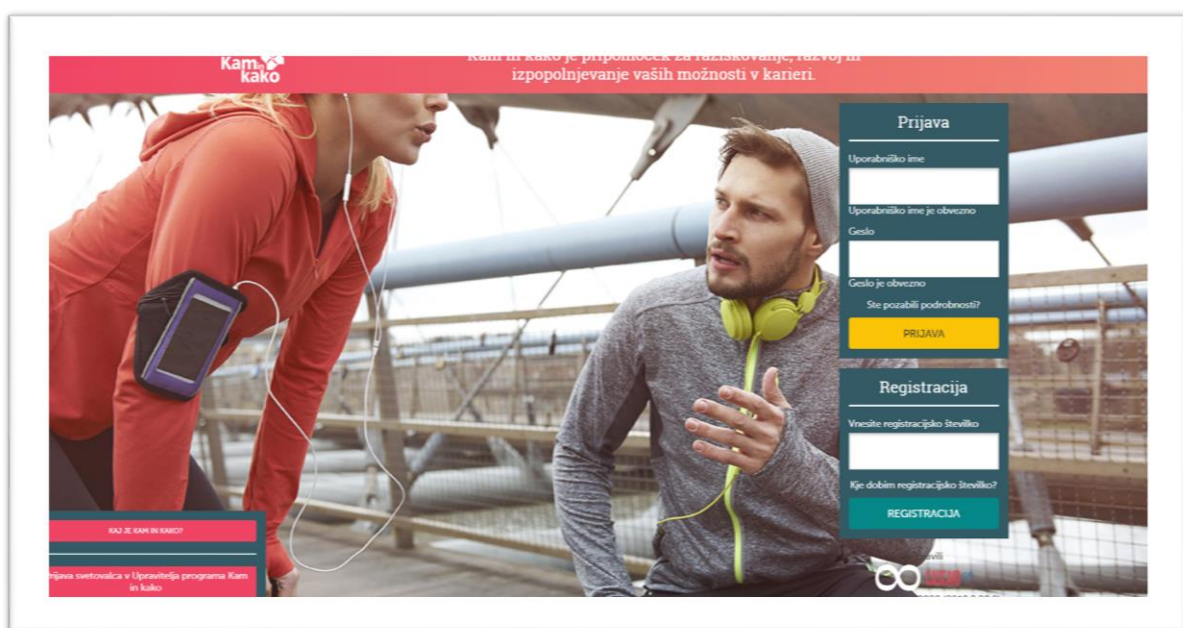
Namen programa je, da:

- z zastavljanjem vprašanj o značilnostih poklica pomaga opredeliti področja in posamezne poklice, o katerih se boste lahko pogovorili s kariernim svetovalcem;
- Vas vzpodbudi, da podrobneje raziščete predlagane poklice, ki so glede na vaše odgovore primerni za vas;
- Odkrijete nove poklice o katerih niste razmišljali in so primerni za vas ali razširite znanje o poznanih poklicih.

Najdete ga na povezavi <https://www.ess.gov.si/ncips/kam-in-kako>



Registracijsko številko dobite v svetovalni službi na vaši šoli.



Na osnovi **vaših odgovorov** vam bo program predlagal primerne poklice.

### Predlagani poklici i

Filter: Gospodarske dejavnost ☰ ☐

Sistemski analitik	 Dodaj	Veščine	 Interes	 Več
Biolog	 Dodaj	Veščine	 Interes	 Več
Demograf	 Dodaj	Veščine	 Interes	 Več
Botanik	 Dodaj	Veščine	 Interes	 Več
Snemalec slike	 Dodaj	Veščine	 Interes	 Več

### Raziščite poklice po področjih dela i

#### Moja področja dela

Zdravstvo, nega, socialne storitve 👍

Poklici

i

Administracija in trgovina, komerciala in marketing

Poklici

i

Bančništvo, finance in zavarovalništvo

Poklici

i

Biologija, kemija, farmacija

Poklici

i

Čiščenje in vzdrževanje

Poklici

i

Družboslovje in humanistika

Poklici

i

Elektrotehnika, elektronika in telekomunikacije

Poklici

i

Geologija, rudarstvo, metalurgija, nafta,

Poklici

i

Gostinstvo in turizem, zabava in prosti čas

### Raziščite poklice v vrstah dela



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Analiza in posredovanje informacij**



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Praktične spretnosti**



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Uporaba števil**



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Besedno sporazumevanje**



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Narava in okolje**



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Delo s papirji**



Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Znanstvena in tehnična dela**




Moj/i poklic/i Vsi poklici

**Umetnost in oblikovanje**

Ko boste odgovorili na vsa zastavljena vprašanja o značilnostih poklica, preverite tudi svoj osebni slog

### Moj osebni slog




- Mislec
- Skrbnik
- Graditelj
- Ustvarjalec
- Organizator


Kam in kako o vašem osebnem slogu.

Vsak od nas ima lahko značilnosti enega ali več osebnostnih slogov.


Več informacij




**Ste MISLEC**




**in SKRBNIK**



**in GRADITELJ**



**in USTVARJALEC**



**in ORGANIZATOR**

Mislec uživa v analiziranju in reševanju težav. Uporablja logiko in abstraktno razmišljanje, da najde rešitev. Raziskuje in zbira dejstva, da bolje razume način delovanja sveta.

**Mislec je ...**

- ✓ Inteligent
- ✓ Radoveden
- ✓ Logičen
- ✓ Analitičen
- ✓ Izobražen

**Mislec ima rad...**

- ✓ Raziskave
- ✓ Preizkuse
- ✓ Teorijo
- ✓ Analizo
- ✓ Reševanje problemov

**Vrednote misleca so...**

- ✓ Raziskovanje
- ✓ Razumevanje
- ✓ Logika
- ✓ Samostojnost
- ✓ Inteligentnost

## 2.5 Zaposlitev v Evropi, portal Eures

**EURES (EUROpean Employment Services)** je omrežje služb za zaposlovanje in njihovih nacionalnih članov in partnerjev iz držav članic Evropske unije (EU), Evropskega gospodarskega prostora (EGS) in Švice, katerega cilj je uresničevanje in pospeševanje **prostega pretoka delavcev**.

Statistika	Število
Trenutno število prostih delovnih mest na portalu EURES	3,242,266
Življenjepisov	865,445
Delodajalci	4,894
Euresovih svetovalcev	957

Obiščite tudi [Evropski portal za zaposlitveno mobilnost](#), ki je zanesljiv vir informacij in nudi:

- iskanje prostih delovnih mest (tudi na podlagi lastnega profila - življenjepisa),
- mreža svetovalcev po vsej Evropi, ki nudijo podporo pri iskanju zaposlitve v tujini,
- ažurne informacije o trgu dela v posameznih državah,
- ažurne informacije o delovnih in življenjskih pogojih v posameznih državah,
- informacije o aktualnih zaposlitvenih dogodkih,
- dostop do drugih virov (npr. [Evropskih zaposlitvenih dni](#))
- možnost povezljivosti (npr. z Europass življenjepisom),
- večjezičnost.

Če vas zanimajo karierne priložnosti v državah EU, EGP ali Švici, nam pišite na eNaslov [eures@ess.gov.si](mailto:eures@ess.gov.si).



### 2.5.1 Shema zaposlitvene mobilnosti - [Tvoja prva EURES zaposlitev](#)

V projektu Shema zaposlitvene mobilnosti - [Tvoja prva zaposlitev EURES](#) lahko sodelujete **iskalci zaposlitve stari vsaj 18 let**, ki se želite **zaposliti v drugi državi** EU, na Norveškem ali Islandiji.

Na podlagi **vloge** lahko kandidirate za **različne finančne podpore** za:

- potne stroške za zaposlitveni razgovor,
- stroške selitve ob zaposlitvi,
- stroški selitve ob selitvi družine,
- stroške priznavanja izobrazbe,
- stroške jezikovnega tečaja,
- dodatno finančno podporo za kandidate z dodatnimi potrebami.

## 2.6 Prostovoljstvo

**Prostovoljstvo** deluje na različnih področjih - socialnem, športnem, rekreativnem, izobraževalnem, zdravstvenem, kulturnem, okoljskem, turističnem, v kriznih situacijah (na primer gasilske organizacije, reševalci) in na mnogih drugih področjih. Opravljajo ga ženske in moški, mladi ljudje in otroci, ljudje srednjih let in starejše osebe, vanj se lahko vključujejo vsi ljudje ob upoštevanju svojih zmogljivosti, saj zanj ni načelnih omejitev.

Prostovoljstvo ima velik pomen za skupnost, ker:

- izboljšuje kakovost življenja v družbi;
- brani interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi, prikrajšani, potisnjeni ob rob, izključeni;
- je ena od osnovnih poti odzivanja civilne družbe na potrebe v njej in ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi;
- prostovoljsko delo je samostojna ali dodatna dejavnost in dodana vrednost delovanju služb in institucij.

**Evropska prostovoljna služba** (European Voluntary Service - EVS) mladim ponuja možnost daljšega bivanja in dela v gostiteljski organizaciji v drugi državi (do 12 mesecev), pri čemer je delo prostovoljca ali prostovoljke EVS v korist gostiteljske organizacije ali lokalne skupnosti, istočasno pa izvajanje praktičnih nalog predstavlja preizkušnje, ob katerih poteka učni proces za prostovoljca/-ko.



## 2.7. Europass

S 1. julijem 2020 je začel delovati **nov portal Europass**, ki prinaša kar nekaj novosti pri urejanju življenjepisa in spremnega pisma, uporabnikom pa ponuja tudi nove možnosti uporabe.

Najpomembnejše so: nove oblike Europass CV in spremnega pisma (tudi nov logotip), možnost deljenja Europass profila kot spletne povezave, shranjevanje dokumentov v uporabniškem profilu, ponudbe za delo in izobraževanje po Evropi, boljša povezanost s portalom evropske zaposlitvene mobilnosti EURES,...

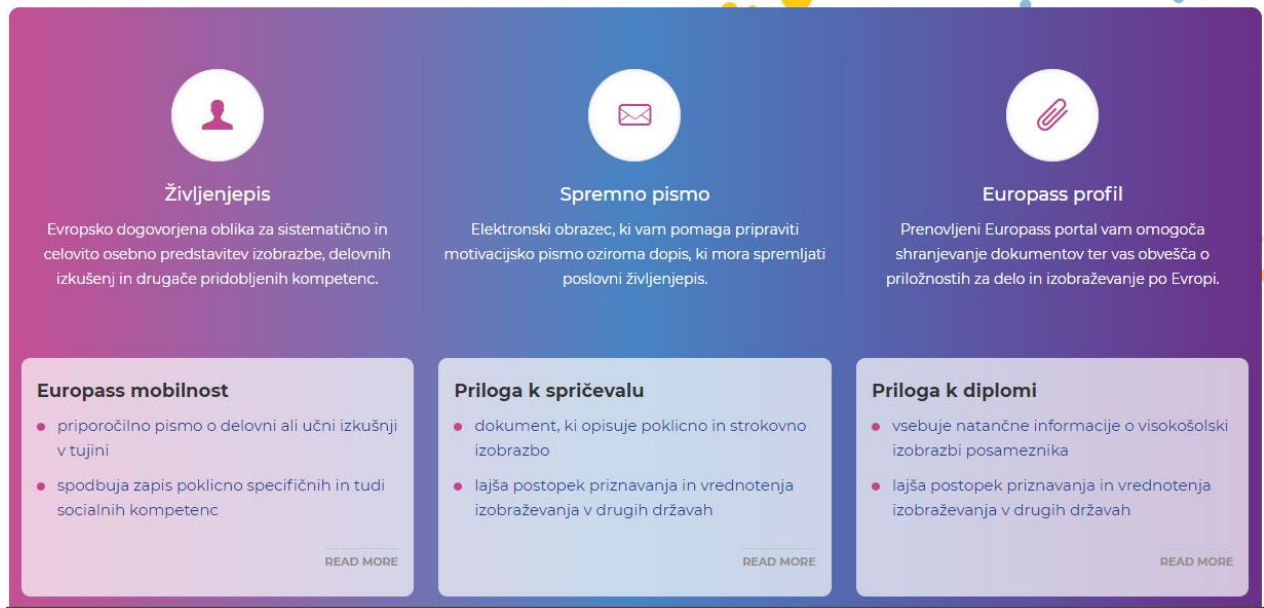
V spletnem urejevalniku za pripravo življenjepisa si uporabnik odslej lahko ustvari svoj **profil**, ki ga lahko deli kot povezavo ali pa iz njega pripravi CV v PDF. V svojem profilu lahko **shrani** različne verzije svojega življenjepisa, pa tudi pomebna potrdila, priporočila, izdelke in podobno. Naši uporabniki pa bodo morda pogrešali jezikovno izkaznico, ki je nov portal ne ponuja več.

Registriranim uporabnikom je odslej na voljo:

- **Moja knjižnica:** za shranjevanje različnih dokumentov (diplome, spričevala in certifikati, priporočila, motivacijska pisma, ...). Vse dokumente, ki so shranjeni v knjižnici, uporabnik lahko deli kot povezavo.
- Samoocenjevanje spodbujata zavijka **Moja zanimanja in Moje spretnosti in znanja, ki sta** namenjena temu, da uporabniki identificirajo svoje karijerne cilje in preference ter na nadzorno ploščo prejmejo predloge delovnih mest in tečajev, prilagojene svojim interesom in željam.
- **Prenos življenjepisa na portal EURES in obratno:** svoj življenjepis lahko s klikom na *Objavi na EURES*, ki se nahaja na zadnjem koraku ustvarjanja življenjepisa, uporabnik objavi na portalu EURES. Na ta način bo deljen življenjepis viden delodajalcem, prijavljenim v portal EURES.

Pogosta vprašanja uporabnikov in navodila za pomoč pri uporabi novega portala so na voljo na portalu Nacionalnega centra Europass Slovenija ([www.europass.si](http://www.europass.si)), ki ima sedež na Centru RS za poklicno izobraževanje ([www.cpi.si](http://www.cpi.si)). Navodila in pomoč so na voljo v sliki in besedi, največ pomoči za pripravo spletnega življenjepisa Europass bodo uporabniki lahko našli v zavijku Življenjepis (<https://www.europass.si/kaj-je-europass/zivljenjepis/>).

# Kaj je Europass



The infographic is a grid of six colored boxes (purple, blue, and light purple) with icons and text. The top row contains three boxes: 'Življenjepis' (purple), 'Spremno pismo' (blue), and 'Europass profil' (purple). The bottom row contains three boxes: 'Europass mobilnost' (light purple), 'Priloga k spričevalu' (light purple), and 'Priloga k diplomi' (light purple). Each box has a title, a description, and a 'READ MORE' link.

Življenjepis	Spremno pismo	Europass profil
Evropsko dogovorjena oblika za sistematično in celovito osebno predstavitev izobrazbe, delovnih izkušenj in drugače pridobljenih kompetenc.	Elektronski obrazec, ki vam pomaga pripraviti motivacijsko pismo oziroma dopis, ki mora spremljati poslovni življenjepis.	Prenovljeni Europass portal vam omogoča shranjevanje dokumentov ter vas obvešča o priložnostih za delo in izobraževanje po Evropi.

Europass mobilnost	Priloga k spričevalu	Priloga k diplomi
<ul style="list-style-type: none"><li>• priporočilno pismo o delovni ali učni izkušnji v tujini</li><li>• spodbuja zapis poklicno specifičnih in tudi socialnih kompetenc</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• dokument, ki opisuje poklicno in strokovno izobrazbo</li><li>• lajša postopek priznavanja in vrednotenja izobraževanja v drugih državah</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>• vsebuje natančne informacije o visokošolski izobrazbi posameznika</li><li>• lajša postopek priznavanja in vrednotenja izobraževanja v drugih državah</li></ul>

- Vse to in še več na povezavi: <https://www.europass.si/>

### 3. Nadaljnje izobraževanje

Ne glede na to, kakšno izobraževanje zaključujete, ga imate možnost nadaljevati. Pri načrtovanju izobraževalne poti vam lahko pomagajo strokovnjaki v različnih ustanovah.

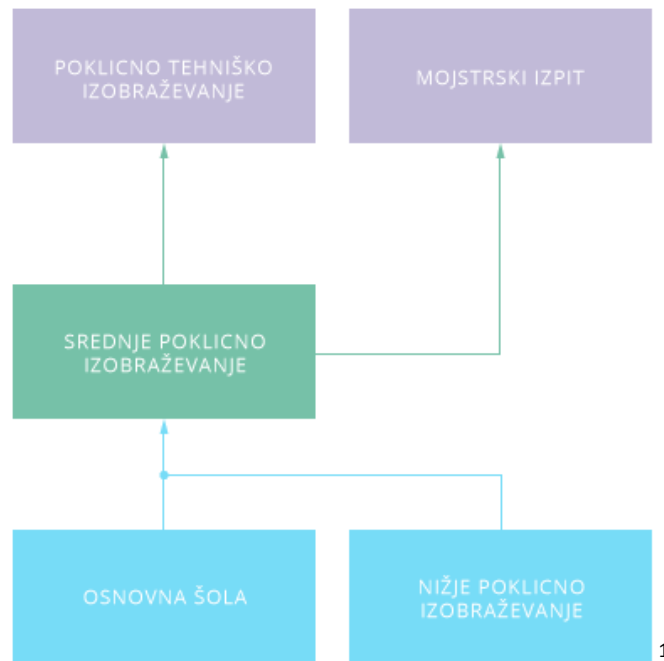
- **Šolski svetovalni delavci** dobro poznajo izobraževanje, ki ga zaključujete, prav tako vaše prednosti ali morebitne slabosti. Z njimi se najlažje dogovorite za srečanje.
- **Karierni svetovalci v kariernih središčih pri Zavodu RS za zaposlovanje**, ki dobro poznajo trg dela, zaposlovanje in zahteve delodajalcev. Lahko jih pokličete in se dogovorite za svetovanje ali pa informacije v njihovi knjižnici poiščete sami. Preverite, kje je vam najbližje karierno središče.
- **Karierni svetovalci v kariernih centrih univerz** vam lahko svetujejo glede izobraževalnih programov fakultet:
  - Karierni center Univerze v Ljubljani: <http://kc.uni-lj.si/>,
  - Karierni center Univerze v Mariboru: <http://www.kc.uni-mb.si/>,
  - Karierni center Univerze na Primorskem: <http://www.kariernicenter.upr.si/>,
  - Karierni center Univerze Nova Gorica: <http://www.ung.si/si/o-univerzi/karierni-center/>.

### 3.1 Možnosti nadaljnega izobraževanja?

V nadaljevanju boste spoznali pogoje, ki jih je treba izpolniti, če se želite vključiti v nadaljnje izobraževanje potem, ko zaključite trenutno izobraževanje.

#### 3.1.1 Nižje poklicno izobraževanje

Spričevalo o zaključnem izpitu vam **omogoča zaposlitev**, pa tudi **vpis v prvi letnik** kateregakoli izobraževalnega programa srednjega poklicnega oziroma srednjega strokovnega izobraževanja.



#### 3.1.2 Srednje poklicno izobraževanje

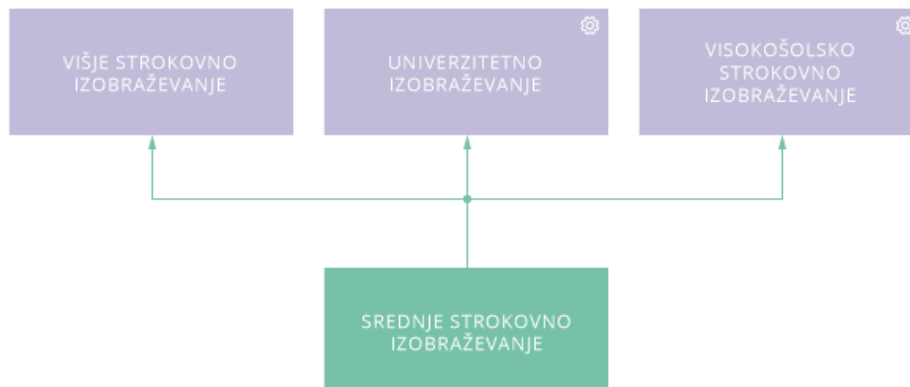
Šolanje lahko nadaljujete v **dvoletnih poklicno-tehniških programih** in si po uspešno opravljeni poklicni maturi **pridobite srednjo strokovno izobrazbo**.

Tisti, ki se boste zaposlili, si lahko po **treh letih delovnih izkušenj** z opravljanjem ustreznega mojstrskega oziroma delovodskega ali poslovodskega izpita pridobite srednjo strokovno izobrazbo. Če opravite še **izpite iz splošnih predmetov poklicne mature**, lahko nadaljujete izobraževanje na višji strokovni šoli.

- Nov Zakon o vajeništvu prinaša na področje srednjega poklicnega izobraževanja možnost večjega obsega praktičnega usposabljanja z delom pri delodajalcu. Poskusno je vajeniška oblika izvedbe programov srednjega poklicnega izobraževanja zaživela že v šolskem letu 2017/2018, danes so na voljo naslednji programi: mizar, kamnosek, oblikovalec kovin - orodjar, gastronomija – hotelirstvo, steklar, papirničar, slikopleskar – črkoslikar, strojni mehanik, zidar, električar, mehatronik - operater in klepar-krovec.

### 3.1.3 Srednje strokovno izobraževanje

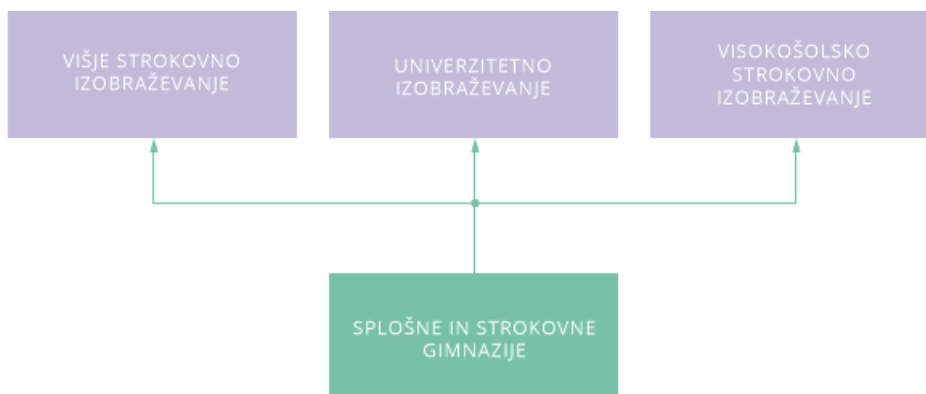
Zaključeno srednje strokovno izobraževanje omogoča neposreden vpis v vse programe višjega strokovnega izobraževanja in v visokošolske strokovne študijske programe prve bolonjske stopnje.



1

**Univerzitetni študij** omogoča poklicna matura ali štiri predmetni zaključni izpit in dodatni maturitetni izpit v okviru stroke.

### 3.1.4 Gimnazija



1

Gimnazija **se konča** z maturitetnim izpitom iz petih predmetov - **maturu**, ki omogoča vpis na katerokoli nadaljnjo stopnjo izobraževanja.

### 3.1.5 Poklicni in maturitetni tečaj

Če se ne boste odločili za nadaljnje izobraževanje v višjem ali visokem šolstvu, se lahko odločite za **poklicni tečaj** in pridobite strokovna znanja, ki jih boste potrebovali za opravljanje poklica na izbranem področju. V poklicni tečaj se lahko vpišete, če ste uspešno zaključili:

<sup>1</sup> Izobraževalni zemljevid je povzet s stare spletne strani [www.mojazbira.si](http://www.mojazbira.si).

- četrti letnik gimnazije ali zaključni letnik izobraževalnega programa za pridobitev srednje strokovne izobrazbe in izpolnjujete druge, z izobraževalnim programom določene pogoje. Tako si pridobite srednjo strokovno izobrazbo.

Izobraževanje v poklicnih tečajih traja eno leto, zaključni pa se s poklicno matura.

V poklicnem tečaju se lahko redno izobražujete samo enkrat.

**Vrste poklicnih tečajev** za redno izobraževanje na srednjih šolah v Sloveniji: ekonomski tehnik, gastronomsko – turistični tehnik in vzgojitelj predšolskih otrok.

Za vse tiste, ki ste se odločili za poklicno izobraževanje in se zdaj odločate za univerzitetni študij, pa so na voljo **maturitetni tečaji**. Izobraževanje po programu maturitetnega tečaja traja **eno leto**. Kandidati, ki uspešno končajo izobraževanje po tem programu, lahko pristopijo k splošni maturi. V maturitetni tečaj se lahko vpišete, če ste uspešno zaključili:

- srednje poklicno, srednje tehniško oz. strokovno izobraževanje,
- tretji letnik gimnazije in ste prekinili izobraževanje za najmanj eno leto,
- četrti letnik programa Waldorfske gimnazije,
- osnovnošolsko izobraževanje in hkrati opravili preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije. Preizkus znanja na ravni tretjega letnika gimnazije kandidat opravlja na šoli, ki izvaja maturitetni tečaj.

### 3.1.6 Vpis v višje strokovno izobraževanje

Vse informacije o možnostih vpisa v višje strokovno izobraževanje najdete na spletni strani <http://www.vss-ce.com/vps/>.

**VIŠJEŠOLSKA PRIJAVNA SLUŽBA**

Obvestila  
Razpis  
Prijava  
Pogosta vprašanja  
Izračun točk  
Tuji državljan  
Obrazci  
Povezave  
Kontakt  
Priznavanje izobraž.

Prijavno - sprejemni postopek  
Prejeto razpisanih programov  
Obrazec za prijavo

Naslov: Pot na Lavo 22, 3000 Celje  
E-pošta: [vsspris@quest.arnes.si](mailto:vsspris@quest.arnes.si)  
Tel.: 03/428 58 62

Odgovorna oseba na Šolskem centru Celje, Višješolske prijave službi:  
**Alojz Razpet**

Referenčna Višješolske prijave službe:  
**Monika Vačun**



### 3.1.7 Vpis v univerzitetne študijske programe

Informacije o dodiplomskih in enovitih magistrskih študijskih programih za naslednje študijsko leto najdete na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, bolj podrobno na strani [eVŠ](#).

The image shows a navigation menu with four main categories: 'Prijava za vpis' (Registration), 'Študijski programi' (Study programs), 'Visokošolski zavodi' (Higher education institutions), and 'Pomembne informacije' (Important information). Each category has a sub-menu icon (a downward arrow) and a brief description. To the right of the menu is the 'eVŠ' logo and the text 'Visoko šolstvo v Sloveniji'. Below the menu is a search bar with the text 'POIŠČI ŠTUDIJ ZASE' on the left and a search input field with the placeholder text 'Vpiši študijski program, študijsko področje ali visokošolski zavod'. A green 'Išči' button with a right arrow is to the right of the search field. Below the search bar, there is a small text link: 'ali brskaj po študijskih programih in visokošolskih zavodih'.

**Prijava za vpis**  
Vse o razpisih za vpis in postopku prijave ↓

**Študijski programi**  
Iskanje in brskanje po študijskih programih ↓

**Visokošolski zavodi**  
Iskanje in brskanje po visokošolskih zavodih ↓

**Pomembne informacije**  
Pogosta vprašanja in vse o sistemu visokega šolstva v RS ↓ Visoko šolstvo v Sloveniji

**eVŠ**  
Visoko šolstvo v Sloveniji

**POIŠČI ŠTUDIJ ZASE**

ali brskaj po študijskih programih in visokošolskih zavodih

## 3.2 Študij v tujini

Lahko se odločite tudi za študij v tujini. Evropa ponuja veliko različnih možnosti. Študij v tujini je priložnost za izboljšanje znanja tujih jezikov, komunikacijskih kompetenc kot tudi priložnost za pridobitev medkulturnih kompetenc, ki so pri zaposlovanju mladih vedno bolj cenjene.

### 3.2.1 Priprava na študij v tujini

Priprava je ključnega pomena pred odhodom na študij v tujini, saj je treba biti pozoren na veliko pomembnih korakov pri iskanju izobraževalnih priložnosti kot tudi pri sami pripravi na odhod v tujino (<https://europa.eu/europass/sl/learn-europe/preparing-study-abroad>).

Portal Europass združuje brezplačen sklop spletnih orodij za upravljanje vaših znanj in spretnosti ter načrtovanje izobraževalne in poklicne poti v Evropi. Pomaga vam raziskati in poiskati ustrezno priložnost za razvoj vaših znanj in spretnosti.

Pred odhodom je treba pridobiti informacije o šolnini, trajanju študija, prijavi, številu prostih mest in priznavanju študija ([https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/study-abroad/faq/index\\_sl.htm](https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/study-abroad/faq/index_sl.htm)).



### 3.2.2 Študij v tujini s programom Erasmus+

Erasmus+ program ponuja številne priložnosti za študijske izmenjave v drugih evropskih državah. S podporo programa Erasmus+ študij v tujini lahko traja najmanj 3 mesece in največ 12 mesecev, lahko se ga udeležijo študenti, vpisani v visokošolski študijski program.

Če se zanimate za študij v tujini, se najprej obrnite na svojo univerzo. Ko se v okviru programa Erasmus+ odpravite na študij v tujino: ne plačate prijave in šolnine na univerzi gostiteljici, vaš študij v tujini šteje kot del obveznega študijskega programa in dobite štipendijo EU za plačilo stroškov bivanja in potovanja.



[https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/study-abroad/index\\_sl.htm](https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/study-abroad/index_sl.htm)

### **3.2.3 Služba za mednarodno sodelovanje na univerzi**

Univerza, na katero se boste vpisali, morda sodeluje v mednarodnih programih študijskih izmenjav, zato se za več informacij obrnite tudi na njih.

### **3.2.4 Potrdilo o mobilnosti Europass**

Če ste opravili pripravništvo ali študij v drugi državi in želite uradno zabeležiti svoje izkušnje in pridobljene spretnosti, lahko le-te predstavite s pomočjo potrdila o mobilnosti Europass (<https://europa.eu/europass/sl/work-europe/europass-mobility>).

Potrdilo o mobilnosti Europass vsebuje informacije o vaših nalogah in odgovornostih, spretnostih, povezanih z delom, znanju jezikov, digitalnih, organizacijskih in komunikacijskih kompetencah, ki so pomembne predvsem pri zaposlovanju.

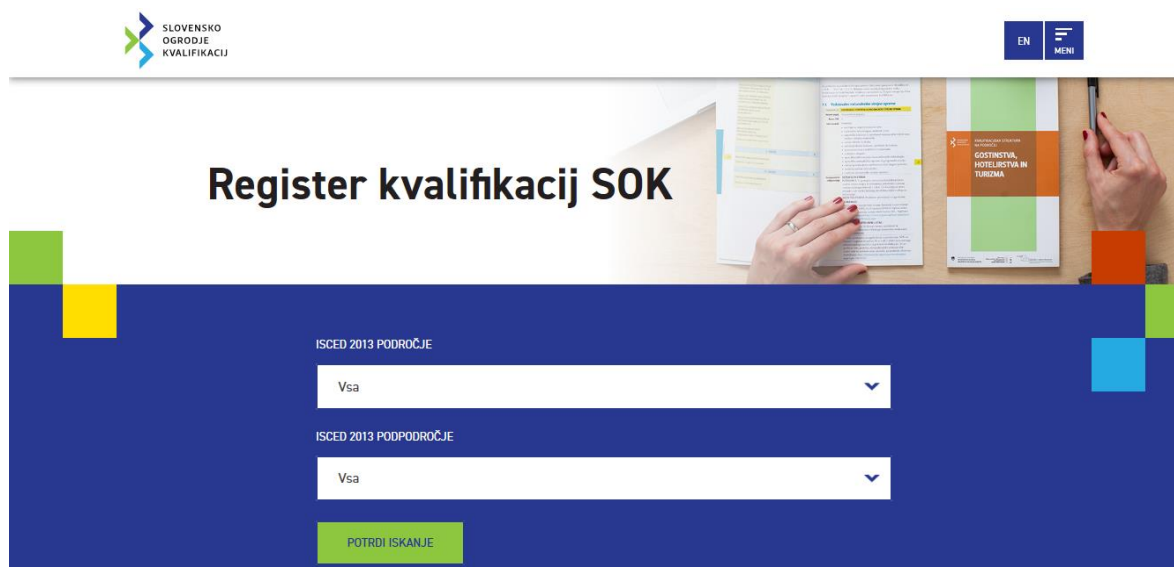
### **3.2.5 Delo med študijem v tujini**

Državljeni EU imajo enake pravice do dela med študijem v drugi državi kot državljani te države. Zaposlijo se lahko brez delovnega dovoljenja, tudi za poln delovni čas. Omejitve glede števila delovnih ur na teden se razlikujejo glede na državo.

[https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/working-while-studying/index\\_sl.htm](https://europa.eu/youreurope/citizens/education/university/working-while-studying/index_sl.htm)

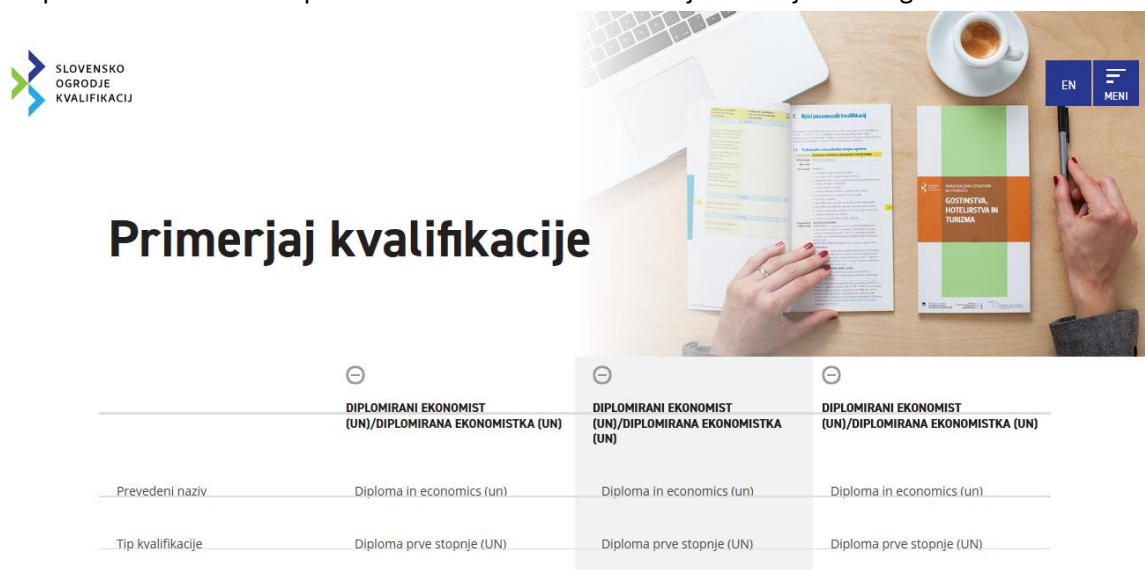
### 3.3 Register kvalifikacij Slovenskega ogrodja kvalifikacij (SOK)

**Register kvalifikacij SOK** predstavlja javno dostopen informacijski sistem slovenskega ogrodja kvalifikacij in omogoča vpogled v vse posamične kvalifikacije, to so izobrazbe, poklicne kvalifikacije in dodatne kvalifikacije, ki jih je mogoče pridobiti v Sloveniji.



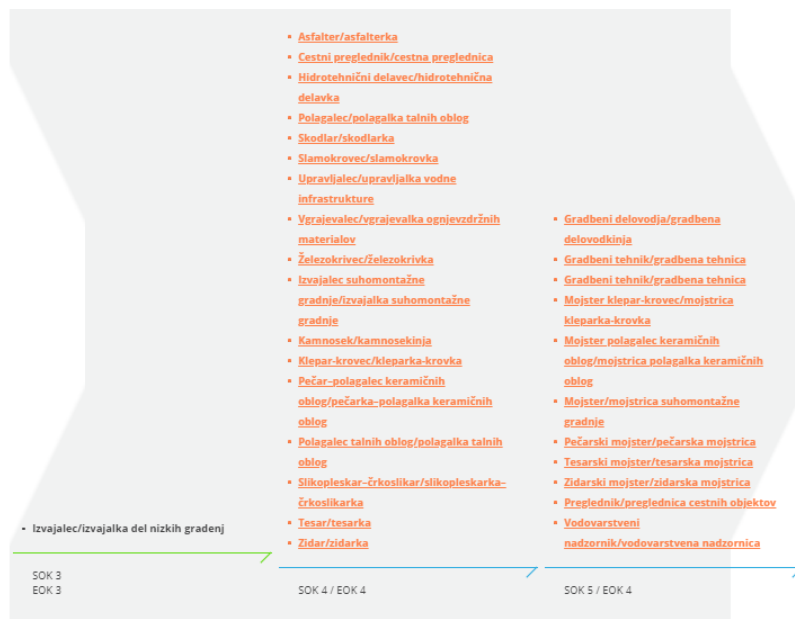
Svojim uporabnikom želimo dati karseda prijetno uporabniško izkušnjo, ki pa bi jim hkrati nudila vse potrebne informacije ter uporabna spletna orodja. Iz tega razloga smo **povečali transparentnost** ter preglednost sistema kvalifikacij tudi z dodajanjem **novih funkcionalnosti** na **portalu SOK** [www.nok.si](http://www.nok.si).

Ker se v registru nahajajo istoimenske ali podobne kvalifikacije, ki pa se vseeno medsebojno razlikujejo, smo dodali možnost **primerjanja do treh kvalifikacij**. Kvalifikacije lahko primerjamo po vseh parametrih ter hitro opazimo v čem se neka kvalifikacija razlikuje od druge.



Mnogi uporabniki, ki pridobijo informacije o kvalifikacijah iz registra SOK, se odločajo o nadaljnji poti, ki jo bodo ubrali bodisi v službi bodisi še v nadaljnjem izobraževanju. Pri tem jim lahko pomaga **prikaz**

**karierne poti**, ki je viden pri vsaki kvalifikaciji ter prikaže možno napredovanje po kvalifikacijah znotraj področja izbrane kvalifikacije.



Kvalifikacije v registru imajo tudi dodane **opise poklicev** ter možnost **video predstavitev** posamezne kvalifikacije. Na tak način želimo dodatno informirati uporabnike o možnostih, ki jih imajo s svojimi kvalifikacijami.

Kvalifikacije so v registru kvalifikacij SOK opisane skladno z metodologijo SOK ter zakonskimi določili. Opisi so usklajeni tudi s predlaganimi parametri opisa kvalifikacij v portalu evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK), s katerim je register kvalifikacij SOK povezan. Preko obeh registrov bodo opisi posameznih slovenskih kvalifikacij dostopni uporabnikom vseh držav EU, prav tako pa bodo opisi posameznih kvalifikacij iz različnih evropskih držav dostopni slovenskim državljanom. Na ta način bomo omogočili lažjo primerljivost slovenskih kvalifikacij s kvalifikacijami drugih evropskih držav.

## 4. Štipendije

Obstaja več vrst štipendij. Najpogostejše navajamo v nadaljevanju.

### 4.1 Državne štipendije

Državna štipendija je dopolnilni prejemek, namenjen kritju stroškov, ki nastanejo v času šolanja. Z državno štipendijo želimo spodbuditi izobraževanje in doseganje višje izobrazbene ravni upravičencev. Dodeljujejo jo pristojni centri za socialno delo tako za študij v Republiki Sloveniji kot za študij v tujini na javno veljavnem izobraževalnem programu in izobraževalni ustanovi.

Do državne štipendije ste upravičeni **dijaki in študenti**, ki:

- ste državljan Republike Slovenije ali imate drug ustrezen status iz 12. člena Zakona o štipendiranju ali ste oseba s priznano mednarodno zaščito,
- ste pred dopolnjenim 22. letom starosti prvič vpisani v program nižjega poklicnega ali drugega strokovnega ter splošnega izobraževanja, oziroma ste pred dopolnjenim 27. letom starosti prvič vpisani v program višješolskega ali visokošolskega izobraževanja 1. ali 2. bolonjske stopnje,
- niste v delovnem razmerju, ne opravljate samostojne registrirane dejavnosti, niste vpisani v evidenco brezposelnih oseb, niste poslovodna oseba gospodarske družbe ali direktor zasebnega zavoda,
- povprečni mesečni dohodek na osebo v vaši družini v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 680,56 evrov



### Nadaljnje prejemanje štipendije

Za nadaljnje prejemanje štipendije po novem **ni** potrebno več oddati vloge.

Če dijak ali študent uveljavlja dodatek za bivanje ali dodatek za uspeh, pa je potrebno dokazila (kot primeroma kopija indeksa) še vedno predložiti oziroma poslati na pristojni center za socialno delo.

**Opozorilo:** ko gre za prehod iz I. stopnje na II. stopnjo ali za prehod PTI- poklicno tehniško izobraževanje (3+2) je potrebno vlogo na novo oddati, saj gre v tem primeru za novo vlogo in ne za nadaljnje prejemanje državne štipendije.

Državno štipendijo **za izobraževanje v tujini** lahko dobi državljan Republike Slovenije, če se v tujini izobražuje na izobraževalni ustanovi, ki je akreditirana v skladu s predpisi države izobraževanja za izvajanje javno veljavnega (akreditiranega) izobraževalnega programa za pridobitev stopnje izobrazbe.

Več na spletni strani:

<https://www.gov.si/teme/drzavna-stipendija/>

## 4.2 Zoisove štipendije

**Zoisove štipendije** so namenjene dijakom, študentom in udeležencem izobraževanja odraslih kot **spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov** in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti. Zoisove štipendije se dodelijo najuspešnejšim vlagateljem vlog, ki izpolnjujejo splošne in posebne pogoje:

- izkazujejo vsaj en ustrezen izjemni dosežek,
- dosegajo zahtevan šolski oziroma študijski uspeh,
- izpolnjujejo tudi ostale zahtevane pogoje in
- prehajajo na višjo raven izobraževanja, na kateri Zoisove štipendije še niso prejeli.

Več na spletni strani:

<https://www.gov.si/teme/zoisove-stipendije/>

### 4.2.1 Objava razpisa

Sklad vsako leto najpozneje do konca meseca junija objavi javni razpis za dodelitev Zoisovih štipendij.

**Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije** vsako leto junija objavi javni razpis za dodelitev Zoisove štipendije na svoji spletni strani, kjer so tudi dostopne vse dodatne informacije glede Zoisove štipendije, <https://www.srips-rs.si/>.



### 4.2.2 Združljivost z drugimi štipendijami

Zoisova štipendija ni združljiva z državno štipendijo, s štipendijo Ad futura, niti s štipendijo za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Hkrati s Zoisovo štipendijo se lahko prejema kadrovska štipendija (razen, če ta tega ne dovoljuje), štipendija za deficitarne poklice in tudi štipendija Ad futura za študijske obiske in za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja.

### 4.3 Kadrovske štipendije

Kadrovske štipendije so namenjene neposrednemu povezovanju s podjetji in so **v povprečju najvišje** med vsemi vrstami štipendij. Prednost kadrovskih štipendij je zagotovo v tem, da praviloma zagotavljajo takojšnjo prvo zaposlitev po končanem šolanju.

Z razpisanimi kadrovskimi štipendijami, ki jih podeljujejo delodajalci, se lahko seznanite na več načinov:

- Preko aplikacije **Izmenjevalnica** na spletni strani sklada;
- Na spletnih straneh regionalnih razvojnih agencij –**RRA**;
- **Objave delodajalcev** v njihovih internih glasilih, spletnih straneh, javnih občilih in podobno.

### 4.4 Štipendije za deficitarne poklice



Namen štipendij za deficitarne poklice je spodbujanje mladih za izobraževanje za tiste poklice, za katere je na trgu zaznati razkorak med trenutnim in prihodnjim številom razpoložljivih kadrov in predvideno ponudbo delovnih mest.

Štipendija znaša 102,40€ na mesec. Vsako leto jih podelijo do 1000.

### 4.5 Skladi, fundacije in razpisi vlad

Pri Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije poiščite informacije o drugih štipendijah za študij doma in v tujini.

Razpisi štipendij so objavljeni tudi na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport ter spletnih straneh veleposlaništev.



**Odločitev je vaša!**

